Ner 35.

WTOREK. 10 Listopada 1818 r.

Gazeta Codzienna Narodowa i Obca.

Wychodzi w Warszawie codziennie z rana o godzinie dziesiątéj, wyjąwszy Niedzielę i Święta. Cena Prenumeraty wynosi w Warszawie rocznie Zł: 40. półrocznie Zł: 20. kwartalnie Zł: 10. Numera przedają się oddzielnie wcenie groszy 8. W Województwach Król: Polskiego rocznie kosztuje Zł: 50. półrocznie 25. kwartalnie Zł: 12 i gr: 15.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

z Valenciennes dnia 22 Października.

Wczoraj przybył tu Najjaśniejszy Cesarz Wszech Rossji i Król Pruski. Oba Monarchowie byli przyjmowani jak najuroczyściej.

Welington zastępujący miejsce gospodarza, sprowadził z Paryża mnóstwo przysmaków, i sześciu najlepszych kucharzy.

z Akwisgranu dnia 24 Października.

Pani Catalani, wyjechać ma ztąd do Wiednia.

Przybyły tutaj Prorok Adam Müller, posiadać ma wielki zapas proroctw, już to o bliskiem oswobodzeniu Napoleona, już o przyszłych wojnach, o zakładzie nowego miasta związkowego, nakształt nowéj Jerozolimy, w okolicy miasteczka Wisloch w W. Xięstwie Badeńskiém, i o innych wielkich zmianach w świecie. Ważném jest, że Prorok ten, z powodu nowych objawień jakich doświadczył, porzucił już dawny sposób życia: niegardzi już ani winem, ani wódką; dawniéj chodził pieszo, teraz chętnie przejeżdża się, kiedy mu kto pojazdu pozwoli.

Jeden z dzienników Niemieckich, czyni uwagę, że wiadomości odbierane z Akwisgranu, podobniejsze są do programmatów uroczystości, aniżeli do pism politycznych.

z Paryża dnia 24. Października.

Kiedy Anglja wysyła za granicę swoich Boxersów, Hiszpanie wysyłają Toreadorów (bijących się na czoła). Don Joaquim de Lapuva z przezwiskiem nieporównany, udając się do Akwisgranu, przybył do Bordeaux, gdzie z tuzin widowisk wystawić myśli. Lękamy się, ażeby nie zapóźno przybył do Akwisgranu.

Kongress Zjednoczonych Prowincji nad rzeką Plata wyznaczył z dóbr narodowych dziedzictwo dla Jenerała San Martin.

Don Gallardo były Księgarz Stanów Cortez, wydał w Londynie prospekt do nowego perjodycznego pisma pod tytułem: Gabineto politico de Curiosidades de Espana e Indias. Za wydanie tego prospektu brat jego został uwięzionym, lubo wszędzie

okazywał się najgorliwszym stronnikiem Królewskim.

z Bruxelli dnia 23 Października.

Odebrane z Ameryki listy, donoszą, że wielu z Europejczyków, a mianowicie Francuzów, którzy się udali do Niepodległych w Ameryce, dla pozyskania znaczniejszych stopni w ich wojsku, omyliła nadzieja. Rząd w Buenos-Ayres szczególniéj, nie przyjmuje już cudzoziemców do wojska; wielu nawet z zaciągnionych, zamierza gdzie indziéj szukać schronienia. Od czasu bowiem, jak między krajowcami znalazło się dosyć biegłych oficerów, upadły wszelkie dla nich widoki. Pospolicie narody powstające, czując się już na siłach, sobie tylko chcą być winne niepodległość.

z Londynu dnia 20 Października.

Wielu Mędrców i przyjaciół starożytności, którzy tak gorliwie a podobno nadaremnie zajmują się badaniami o początkach Narodów, ten świat zamieszkujących; zatrudniają się od niejakiego czasu tém ciekawém zapytaniem, jakim sposobem początkowo zaludnioną została Ameryka? — Istotnie, bardzo ciekawą byłaby wiadomość, jak się tam pierwsi ludzie dostali. — Nikt dotąd nie starał się odkryć jakim sposobem przeszły tam pierwsze muchy, a przecież one zapewne miały więcej trudności w przebyciu rozległego morza, aniżeli ludzie. Mało już jest takich, którzyby idąc za dawnym układem, odrzuconym przez wszystkich nowszych Fizyków i Naturalistów, utrzymywali, jakoby zepsucie i zgnilizna miała dawać życie, istotom żyjącym, jakoby śmierć jednych, dawała życie drugim. Gdybyśmy przecież przypuścili takowy porządek w przyrodzeniu, nie trudnoby nam też było przypuścić, że pierwsi Amerykanie z zgnilizny powstali. Lecz Medale Rzymskie znalezione niedawno w głębi ziemi w Tennesee odkrywają pole do niezliczonych uwag w tym przedmiocie. W téj chwili mieszkańcy kraju Wallji, w Anglji, utrzymują, że jeszcze przed Kolombem posłali własną Osadę do Ameryki. Na dowód, przytaczają poniższą rozmowę Oficera marynarki Roberts z jednym z Naczelników Indjan:

Oficer ten, będąc w Washington, powiedział na głos przypadkiem kilka słów w języku Wallji. Na te słowa, przybiegł do niego jeden z Naczelników Indjan, i rzekł: „Jestże to ojczysty język WPana?” „Tak jest.” odpowiedział mu Oficer. Na to oświadczył Mu Indjanin, że język ten, jest oraz językiem jego Narodu. W dalszéj rozmowie, dowiedział się Roberts, że człowiek ten, nie słyszał nigdy o Wallji. Zapytany z kąd pochodzą jego przodkowie, oświadczył: że według tradycji, jaka się między niemi utrzymuje, pochodzą z Kraju bardzo oddalonego, na wschodzie za Morzami leżącego. Teraz mieszkają w odległości 800 mil od Filadelfji, i zowią się Narodem Asquwas.

dnia 22 Października.

W stanie w jakim się teraz Królowa znajduje, niebezpieczną jest każda odmiana. — Przez kilka nocy które bezsennie strawiła, zupełnie z sił opadła. Z tego powodu mieli lekarze kilka naradzeń jednego dnia, i czuwają koleją przy łożu Królowy.

Niektóre Gazety utrzymują, iż wojsko nasze zmniejszonem będzie o 33,000.

Pracują tu nad wielkim Kandelabrem z rewerberami przeznaczonym do wieży w Montevideo. Kandelaber ten kosztować ma 20,000 funtów szterlingów.

dnia 23 Października.

Listy z Trynidad donoszą, że Admirał Harvey dowódzca Angielski w Trynidad taki dał tytuł na liście do P. Brion naczelnika Marynarki Powstańców: Admirałowi i Wodzowi Naczelnemu potęgi morskiéj niepodległéj Rzeczypospolity Wenezueli.

W Gazetach Amerykańskich umieszczono: iż Kapry które pod Banderą Admirała Artigas pływają po południowych morzach Ameryki, powiększéj części przybywając z Baltimor nieznają nawet Artigasa, ani władzy jego. Takich Kaprów ma być 16. Niewpuszczają ich do żadnego portu Amerykańskiego.

Aury Admirał niepodległych Mexyku, opanował wyspę Świt. Katarzyny, i obsadził ją 350 ludźmi, dla utrzymania stanu neutralnego tamtejszego portu. Wolny do niego przystęp mają wszystkie okręty wyjąwszy Hiszpańskie.

Hrabia Arcos teraźniejszy pierwszy Minister Brezylji, zasłużył sobie na powszechną miłość u ziomków swoich, przez czyn następujący. Jemu winna Portugalja, iż rewolucja w Pernambuco złych skutków nie pociągnęła za sobą. Panujący teraz Król Portugalji i Brezylji Jan VII, Hrabiemu, którego ceni wysokie zasługi, oddał blankiet z własnym podpisem, i powiedział mu, ażeby na nim napisał co mu się tylko spodoba; oświadczając iż na wszystko przystanie. Arkos napisał na nim natychmiast rozkaz uwolnienia w Pernambuco wszystkich buntowników, których na śmierć skazano. Król wydał zalecenie uskutecznienia tego rozkazu.

z Nowego Jorku.

Odebraliśmy tu pierwszy numer Dziennika ogłoszonego w Augustura przez Niepodległych. Zawiera on ostatnie bulletyny tyczące się poruszeń wojska, tudzież korrespondencją Pana Puyredon Najwyższego Dyrektora Rzeczypospolitéj la Plata z Boliwarem Naczelnikiem w Wenezueli.

Jenerał Brown naczelnie komenderujący wojskami Stanów Zjednoczonych, zjechał przed kilką dniami do Bostonu; gdzie obejrzał fortyfikacje tego miasta; ztamtąd uda się na północ dla obejrzenia również innych twierdz. Zdaje się iż Prezydent Stanów, zajmuje się w téj chwili najbardziéj wzmocnieniem twierdz wszystkich.

z Madrytu dnia 9 Października.

Jak dawniéj, tak i teraz, nie mamy żadnych wiadomości, co się dzieje z Powstańcami Amerykańskiemi. Wyprawa przygotowywana w Kadyx, wzmacnia się codziennie; oczekują tylko z niecierpliwością na trzy fregaty przez Rossją przyrzeczone.

Gazeta tutejsza, zawiera spis mięszkańców, którzy dobrowolnie ofiarami, przyczynili się do ubrania wojska.

Słychać, że Casalrujo, chce złożyć urząd Ministra Spraw zagranicznych, w jego miejsce mianowanym być ma Lazano de Torres, lub Gomez Labrador. Ostatni jest znanym przez znaczniejsze dwory Europy.

z Włoch 13 Października.

Teraźniejszy Basza Egipski, nazywa siebie Ojcem podwładnych swoich: Zalicza on wielkie summy Kupcom w Kairze i Alexandrji, i znaczne ma u nich długi: Są tacy, którzy mu po 12. miljonów Piastrów winni. Z rozmaitych względów, porównywają go do Bonapartego, zowiąc go Bonapartém Wschodu.

Stratę zrządzoną przez trzęsienie ziemi w obwodzie Catanea w Sardynji, oszacowano na 360,000 Uncji (25 Złotych i pół Uncja). Na naprawę Kościołów i Szpitalów wyznaczył Król 14,125 Uncji.

Ze Szwajcarji dnia 19 Października.

Pisze Gazeta Arauska: „Z Jezuitami nastąpiły tu już i exorcyzmata. Pielgrzymi opowiadają, że byli naocznemi świadkami, jak się Ojcu Marjanowi Herzog, udało wprowadzić ćwiczenia exorcyzmowe. Podobne exorcyzma trwało jednego dnia przez cztery godziny. Z trzystu trzech djabłów, trzystu uciekło z ciała kobiet opętanych bez żadnego oporu; ale trzej ostatni w długiéj i okropnéj walce z exorcyzującym utrzymali godność swego stanu, i zapewne tém samem wsławili miejsce święte”.

z Baden 19. Października.

Znowu zaczynają mówić o wyjeździe naszego Księcia do północnéj Francji, gdy pora roku zabrania mu dłuższego pobytu w letniem mięszkaniu na Faworycie. Utrzymują niektórzy, iż w nieprzytomności Wielkiego Księcia, Margrabia Ludwik Stryj jego stanie u steru Rządu.

z Hamburga 23. Października.

Listy z Akwisgranu potwierdzają wiadomość o spokojnie zakończonych sporach

między Bawarją i Badenem. Mało znaczący okrąg ziemi 4 do 5000 mięszkańców, obejmujący, odstąpionym będzie Bawarji. Za to wolno będzie Księstwu Baden urządzić swoje następstwo tronu jak się spodoba.

Z najświeższych prywatnych listów pisanych z Madrytu z dnia 5 Października dowiadujemy się, iż oczekują jeszcze nowéj odmiany Ministrów. Twierdzą powszechnie iż tą razą zrzuconemi zostaną z urzędów Panowie Eguia i Lozano, którzy dotąd tak szczęśliwie utrzymać się potrafili.

z Nad Menu 23. Października.

Wielka wojna Monarchów Szaumburg Lippe i Lippe Detmold, wytoczyła się pod roztrzygnienie związku Niemieckiego. Wyznaczono osobną Kommissją która wdawszy swoje pośrednictwo postanowiła, ażeby Xiężna Lippe Trybunał w Detmold zniosła.

Dziennik des Débats swata parę proroków; niemieckiego wieszcza Adama Müllera z francuzką Panną Lénormand.

dnia 25 Października.

Xiążę Kent z Małżonką przyjechał do Bern pod nazwiskiem Hrabiego z Dublina i odwiedził Małżonkę W. Xięcia Konstantego Siostrę Xiążęcia Kent.

z Niderlandów dnia 24 Października.

Jak handel u nas kwitnie i jak się ludność powiększa, miarkować można z tego, że przed pięcią laty, stało 5000 opuszczonych domów w Bruxelli; a teraz to miasto coraz bardziéj wzrastającéj ludności pomieścić nie może.

N. Cesarz Austrjacki odwiedzał dnia 10 Października tak nazwaną Ziemię Pogan dla oglądania kopalni węgli kamiennych w Teut i Bardenbergu. Ziemia Pogan jest godną uwagi. Gdy Karol Wielki mięszkańców tamtejszych okolic pragnął do wiary świętéj nawrócić, Niemcy niechcący odstąpić bożyszczów swoich, schronili się w górzystą i lasami obrosłą północną stronę téj okolicy. Od owego czasu nazwano tę ziemię Ziemię Pogan, i dotąd jeszcze nosi to nazwisko. Dolina Teut na któréj stał zapewne dąb poświęcony tak sławny w Mitologji niemieckiéj, leży w położeniu pięknem i romansowém. Prosto nad Teutem odsłania się wieś Bardenberg dawne siedlisko Bardów.

TEATR.

W Niedzielę na teatrze Narodowym Opera Śpiewaczki Wiejskie.

Wczoraj, na teatrze francuskim Opera Dziadek, czyli Dwaj Wojskowi. Komedja Szczęśliwa pomyłka, tudzież Opera: Dwaj zazdrośni.

Dziś na teatrze Narodowym Komedja: Dwaj Anglicy i Balet Nowa Osada Terpsychory nad Wisłą.

DOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE, czynione w Warszawie przez Ant: MAGIER.

Dnia	Termometr		Barometr			Wiatr	Stan Nieba	Wysokość wody na Wiśle	
rano.	ciepła	zimna	cale	linje	10 czę: li			łokcie	cale
7 Listopada	5		27	7	8	Wschodni	Dżdżysto		10
8 Listopada	5		27	9	6	Południowo Zachodni	Pochmurno		10]
9 Listopada	4		27	7	6	Południowo Wschodni	Mgła.		

Wydawcy odpowiedzialni. Hrabia Kiciński J. Morawski